

Joakim Nygren

Planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2019 och plan 2020–2021

Ärende

Kommunstyrelsen fastställer preliminära budgetramar i beslut om budgetdirektiv för nästkommande budget- och planperiod. Kommunstyrelsens arbetsutskott har diskuterat budgetramarna med nämndernas presidier i samband med bokslutsgenomgångarna våren 2018. Vidare har samtliga förvaltningar på tjänstemannanivå lämnat synpunkter på hur fullmäktiges preliminära ramar från november 2017 överensstämmer med den utveckling verksamheterna står inför kommande budgetperiod.

Beräknade skatteintäkter baseras Sveriges kommuner och landstings (SKL) februari prognos. För Danderyds kommun innebär det minskade intäkter om 7 mnkr 2019 samt dryga 20 mnkr år 2020 och 2021.

Utifrån prognostiserade skatteintäkter, förslag på ramtilldelning och finansnetto beräknas resultatet 2019 bli ett nollresultat.

Under 2017 påbörjades arbetet med att ta fram en ny styrmodell för Danderyds kommun. Hösten 2017 beslutade kommunfullmäktige om en vision och underliggande strategier. I mars 2018 beslutade kommunfullmäktige om fem övergripande strategiområden som förenar de tidigare åtta övergripande målen med antagna strategier. Från och med verksamhetsåret 2019 ersätter de övergripande strategiområdena kommunens åtta övergripande mål.

För att övergången till ny styrmodell ska bli så smidig som möjligt har kommunfullmäktige beslutat att nuvarande inriktningsmål ska utgöra som grund till nämndernas utvärdering av verksamheterna under resterande del av 2019. Nämnderna kommer därmed under 2019 fortsätta med nuvarande inriktningsmål.

Respektive nämnd ansvarar för att budgeterade målnivåer bedöms vara möjliga att nå med de resurser som nämnden har till sitt förfogande.

Planeringsmodellen innebär att kommunstyrelsen fastställer en preliminär ram för respektive nämnds nettokostnader. Nämnderna ska utifrån den aktuella ramen utarbeta en budget som innebär förslag till förändringar och prioriteringar för att uppnå fastställda mål. Respektive nämnd ansvarar för att budgeterade målnivåer bedöms vara möjliga att nå med de resurser som nämnden har till sitt förfogande.

Joakim Nygren

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen fastställer planeringsförutsättningar och direktiv för budget 2019

Bakgrund

Budgetprocessen i kommunen påbörjas under första kvartalet året före budgetåret. Nämndernas verksamhetsberättelser i årsredovisningen är en av de viktigaste ingående parametrarna i budgetarbetet. Bokslutet visar om verksamheterna klarat sitt uppdrag inom ramen för tilldelad budget, om inte görs en analys av eventuellt över- eller underskott. Verksamhetsberättelsen innehåller även ett avsnitt om utmaningar för framtiden. Analysen av föregående års bokslut är därför en viktig del i arbetet för att underlätta möjligheten att resursfördelningen i budget till olika verksamhetsområden bättre svarar mot framtida behov.

Danderyds kommun följer kommunallagens krav på ettårig budget och plan för två år. Fokus på år ett är ett måste då förutsättningarna snabbt kan ändras. Det krävs en flexibilitet hos verksamheterna att snabbt kunna anpassa sig och ställa om. Förändringar kan komma dels på intäktssidan i form av förändrade skatteintäkter, ökat/minskat antal barn, elever eller brukare, dels på kostnadssidan genom oförutsedda händelser.

Inför kommunstyrelsens angivande av ramar för budget 2019 och planperioden 2020–2021 görs en bedömning om de av kommunfullmäktige beslutade ramarna kopplar till ambitionsnivåerna i inriktningsmålen. Detta innebär att ramarna för olika verksamheter både kan öka eller minska beroende på förändrade omständigheter. Utgångsläget är att nämndernas budgetutrymme är begränsat. Om ett överskridande måste ske ska det särskilt motiveras.

Joakim Nygren

Planeringsförutsättningar för budget 2019, med plan 2020–2021

Den ekonomiska utvecklingen i riket

Danderyds kommun är, liksom övriga kommuner, beroende av den nationella och globala konjunkturen. Den påverkar skatteunderlaget, lönebildningen, inflationen och arbetsmarknaden som i sin tur påverkar kommunens intäkter och kostnader.

Sveriges kommuner och landsting SKL har i sin februariprognos 2018 gjort följande bedömning av nyckeltalen i svensk ekonomi framöver.

Nyckeltal för den svenska ekonomin. Procentuell förändring

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,0	2,7	2,9	2,4	1,6	1,4
Sysselsättning, timmar*	2,0	1,7	1,5	0,0	-0,5	0,1
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,3	6,3	6,4	6,5
Timlön, nationalräkenskaperna	2,3	3,0	2,9	3,2	3,4	3,4
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,2	3,4	3,4
Konsumentpris, KPIF	1,4	2,0	1,8	1,9	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,6	2,3	2,9	2,6
Realt skatteunderlag	2,5	1,5	1,1	0,6	-0,1	0,7
Befolkning 15–74 år	0,9	1,1	0,6	0,7	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling.

Källa: Cirkulär 18:5, Sveriges Kommuner och Landsting.

Den svenska ekonomin avslutade förra året relativt starkt, men något svagare än tidigare prognoser. För helåret 2017 beräknas BNP ha ökat med 2,9 procent. Ett relativt stort antal arbetsdagar gör att nivån blir något högre. Justerat för effekterna av dessa kalenderändringar begränsas tillväxten till 2,7 procent. För i år beräknas tillväxten i svensk ekonomi bli fortsatt hög. I kalenderkorrigerade termer beräknas BNP växa med 2,9 procent. Den fortsatt höga produktionstillväxten baseras på att det i år blir bättre fart på exporten och hushållens konsumtionsutgifter. Däremot beräknas investeringar och offentlig konsumtion växa i något långsammare takt.

SKL bedömer att den fortsatt positiva utvecklingen i svensk ekonomi innebär att sysselsättningen och skatteunderlaget kommer att fortsätta växa. Vidare räknar SKL med att arbetslösheten pressas tillbaka, för att i slutet av året nå en nivå som är jämförbar med de nivåer som rådde föregående högkonjunktur, det vill säga strax innan finanskrisens utbrott. Trots ett alltmer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. Inte heller inflationen når några högre tal utan tolv månaderstalen för KPI fortsätter i år hålla sig under 2 procent. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av nästa år.

Joakim Nygren

Resursutnyttjandet i svensk ekonomi förutsätts stabiliseras på en hög nivå även nästa år. Därefter beräknas konjunkturläget normaliseras. Det innebär att BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas svagare än under åren innan. Särskilt svag blir utvecklingen 2020 och 2021 i samband med att konjunkturläget gradvis väntas försvagas. BNP beräknas då årligen växa med cirka 1,5 procent att jämföra med 2,4 procent 2019 och 3–4 procent åren 2016–2018. Sysselsättningen i form av arbetade timmar beräknas samtidigt inte längre öka. För kommunsektorns del innebär det en väsentligt svagare utveckling av skatteunderlaget än åren innan. Det är också, i reala termer, liktydigt med en svagare utveckling än normalt. Situationen för kommunsektorns del blir särskilt problematisk av att befolkningen och behoven av skola, vård och omsorg samtidigt växer extra snabbt.

Olika skatteunderlagsprognoser

	2017	2018	2019	2020	2021	2017–2020
SKL feb	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6	14,9
SKL dec	4,8	3,5	3,2	3,4	3,9	15,7
ESV nov	4,5	3,1	3,7	3,4	3,2	15,5
Regeringen, sep	4,8	3,4	4,0	3,9		17,0

Källa: Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKL.

Jämfört med SKL:s prognos i december har skatteunderlagets ökningstakt nedreviderats de tre första åren. Ändringarna förklaras av att sysselsättningsuppgången blev inte så stark under slutet av 2017 jämfört med tidigare bedömningar. Även under 2019 förutses en något svagare ökning av sysselsättningen än den som låg till grund för decemberprognosen.

Regeringens prognos visar klart starkare skatteunderlagstillväxt än SKL:s. Skillnaden förklaras till övervägande del av en mer positiv syn på sysselsättningsutvecklingen. Ett skäl är att regeringen räknar med att det fortfarande råder högkonjunktur vid utgången av 2020, där deras beräkningar slutar.

Skatteintäkterna i Danderyds kommun

Danderyds kommuns beräknade skatteintäkter i plan 2019–2020, som beslutades av kommunfullmäktige i november 2017, har utgått från den prognos vilken Sveriges kommuner och landsting (SKL) lade i augusti 2017. Den senaste prognosen från SKL presenterades i februari 2018. Däremellan har SKL kommit med ytterligare tre prognoser. För kommunen har skatteprognoserna mellan augusti 2017 och februari 2018 inneburit att skatteintäkterna sjunkit med 12,2 mnkr 2018, 7,1 mnkr 2019. År 2020–2021 är prognosen i stort sett som tidigare, en minskning med 20 mnkr år 2020 och 2021

Joakim Nygren

Regeringens vårproposition

Den 16 april presenterade regeringen vårändringsbudgeten för 2018 och 2018 års ekonomiska vårproposition. Nedan sammanfattas de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2018–2021.

Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2018–2021. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Nedan sammanfattas några av satsningarna:

- 350 mnkr för digitalisering inom Funktionsomsorgen och Äldreomsorgen.
- Sommarjobb för unga, totalt 100 mnkr år 2018.
- Ytterligare 200 mnkr för att ensamkommande barn ska bo kvar i den kommun de vistas i.
- Fler böcker i förskolan, 50 mnkr.
- 95 mnkr för ökad byggbonus för år 2018.

Det är endast i Vårändringsbudgeten som ovanstående medel tillförts till kommunerna. Danderyd kommun anser liksom SKL att vi hellre hade sett att resurser till sektorn kommer som generella långsiktiga bidrag i stället för tillskott under pågående år, vilka först beslutas om i juni.

Välfärds miljarderna

Regeringen föreslår inga förändringar av de övergripande principerna för fördelningen av de så kallade välfärds miljarderna. Detta innebär att det till kommunerna förs 7,5 miljarder 2019, där 3,5 miljarder ingår i det generella statsbidraget, och 4 miljarder fördelas utifrån mottagandet av nyanlända och asylsökande. SKL har presenterat en prognos över den kommunvisa fördelningen 2019. Regeringen kommer sannolikt att besluta om den definitiva fördelningen i samband budgetpropositionen i höst.

År 2020 kommer 4,9 miljarder att fördelas via det generella statsbidraget och 2,4 miljarder utifrån mottagandet av nyanlända och asylsökande. År 2021 fördelas hela beloppet, 7 miljarder, via det generella statsbidraget.

Joakim Nygren

Ekonomiska förutsättningar

Bokslut 2017

Kommunens resultat 2017 blev negativt, 16,3 mnkr.

Nämnderna redovisade ett resultat som var 2,8 mnkr sämre än budget, vilket innebar 0,2 procent av den totala budgetramen om 1 760,0 mnkr. Alla nämnder klarade sig inte inom tilldelade budgetramar.

Investeringarna nådde inte upp till budgeterade nivåer, trots att ett antal större investeringsprojekt genomfördes under året. Avvikelsen blev 130,7 mnkr, varav 65,2 mnkr är ombudgeterade till 2018.

(mnkr)	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-109,0	-106,8	2,2
- Produktionsutskottet	0,0	-11,6	-11,6
Revision	-1,1	-1,1	0,0
Överförmyndarnämnden	-3,1	-3,0	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-8,9	-7,9	0,9
Byggnadsnämnden	-10,1	-8,5	1,5
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	-91,9	-89,5	2,3
Fastighetsnämnden	-0,3	9,5	9,8
Kultur- och fritidsnämnden	-91,4	-89,6	1,8
Utbildningsnämnden	-852,4	-854,7	-2,3
Socialnämnden	-591,9	-599,5	-7,6
Summa	-1 760,0	-1 762,8	-2,8
Avgår internränta	58,0	28,6	29,4
Nämndernas nettokostnader	-1 702,0	-1 734,2	26,6
Pensioner, PO-differens m.m.	-42,7	-52,6	-9,9
Semesterlöneskuld inklusive PO	0,0	1,0	1,0
Realisationsvinster, exploatering	65,0	0,0	-65,0
- Mörby centrum*	94,8	70,0	-24,8
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	0,0	5,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 579,9	-1 715,8	-135,9
Skatteintäkter, utjämning & statsbidrag	1 692,4	1 696,6	4,1
Extern medelsförvaltning	1,0	4,6	3,6
Finansnetto	-8,2	-1,6	6,6
Resultat	105,4	-16,3	-121,6

Datum
2018-05-08Diarienummer
KS 2018/0017

Joakim Nygren

Kommunen bedöms ha uppnått målet om god ekonomisk hushållning 2017. Bedömningen baseras på nämndernas måluppfyllelse för sina respektive inriktningsmål avseende kostnadseffektivitet, kommunens ekonomiska resultat jämfört med mål, samt på olika nationella jämförelser. Jämförelser med andra kommuner ingår i bedömningen för att komplettera övriga områden där måluppfyllelse bedöms mot kommunens egna ambitionsnivåer. I bedömningen har också vägts in kommunens skattesats samt uppnådda resultat för de finansiella målen.

Reviderad budget 2018

(mnkr)	KF Budget 2018	Reviderad budget 2018	Avvikelse mot budget KF
Kommunstyrelsen	-117,8	-117,1	0,7
- Produktionsutskottet	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-1,4	-1,4	0,0
Revision	-1,1	-1,1	0,0
Överförmyndarnämnden	-4,0	-4,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-9,0	-9,1	-0,1
Byggnadsnämnden	-12,1	-12,5	-0,4
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	-95,3	-94,9	0,4
Fastighetsnämnden	11,5	14,2	2,7
Kultur- och fritidsnämnden	-92,7	-92,3	0,4
Utbildningsnämnden	-879,4	-879,4	0,0
Socialnämnden	-619,9	-619,9	0,0
Summa	-1 821,2	-1 817,5	3,7
Avgår internränta	59,5	59,5	0,0
Nämndernas nettokostnader	-1 761,7	-1 758,0	3,7
Pensioner, PO-differens m.m.	-43,7	-49,6	-5,9
Semesterlöneskuld	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster, exploatering	65,0	65,0	0,0
Nya lokaler Mörby centrum	-2,7	-3,6	-0,9
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	0,0	-5,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 738,1	-1 746,2	-8,1
Skatteintäkter, utjämnung & statsbidrag	1 747,1	1 750,8	3,7
Extern medelsförvaltning	1,0	1,0	0,0
Finansnetto	-4,8	-5,4	-0,6
Årets resultat	5,2	0,2	-5,0

Joakim Nygren

En revidering av budget 2018 innebar ett resultat om 0,2 mnkr. Med hänsyn till balanskravet uppgår resultatet till 0,2 mnkr då ingen försäljning av anläggning prognostiseras.

Prognos för skatteintäkter och utjämning 2018 uppgick till 1 750,8 mnkr i kommunfullmäktiges budgetbeslut. I prognos från Sveriges kommuner och landsting 21 december 2017 var de totala skatteintäkterna något lägre. Årets första skatteprognoser visar på ett minskat skatteunderlag om 12,2 mnkr

Totalt för nämnderna noterades en nedrevidering på driftsidan med 3,7 mnkr jämfört kommunfullmäktiges budgetbeslut. Huvudorsaken är på grund av regler för komponentavskrivning.

Långsiktig ekonomisk analys

Den redan planerade utbyggnaden av antalet bostäder i kommunen kommer innebära ett ökat kostnadstryck redan från år 2020. En växande befolkning ställer krav på utbyggnad av äldreboenden, förskolor och skolor, fritids- och idrottsanläggningar samt i infrastruktur. Därutöver finns en långsiktig ekonomisk analys framtagen med anledning av den pågående utredningen om en eventuell tunnelförläggning av E 18. Analysen ska utgöra en grund för framtida ställningstagande i frågan. Kommande beslut om inriktning för E18-projektet kommer att ligga till grund för antaganden om ökat bostadsbyggande och med det en växande befolkning. Analysen sträcker sig fram till 2035 med sikte på år 2050. De mer omfattande ekonomiska konsekvenserna kommer utfalla först senare under perioden.

Gemensamma utgångspunkter för budget 2019

Följande gemensamma antaganden gäller för arbetet med budget 2019. Planen för 2020 och 2021 ska beräknas i 2019 års priser så att enbart volym- och verksamhetsförändringar påverkar respektive nämnd.

Antaganden

Prisökningar	2,0 %
Interna kostnader KLK	Se nedan
Löneökningar	*
PO-pålägg	39,17 %
Internränta	1,50 %
Internhyror	0,7 %
Avtal med index	Enligt nämnd

Prisökningar

Konsumentprisindex inklusive bolåneräntor har i snitt de senaste åren legat under 2 procent. Snittet i prognosen 2018–2021 ligger även det runt 2 procent. Då flera av kommunens verksamheter är bundna av avtal som är indexreglerade är 2 procent ett fortsatt rimligt avvägt antagande.

Joakim Nygren

Interna mellanhavanden

Nuvarande modell för internprissättning reglerar hur nämnderna ska bära en del av kommunens centrala kostnader. Principer för debitering utgår från att kommunledningskontoret har strategiska, operativa och avropstjänster. I planeringsförutsättningarna har ingen hänsyn tagits till de justeringar som kommunledningskontoret behöver göra för eventuella förändringar av kostnader för operativa tjänster jämfört med 2018.

Tekniska kontoret arbetar i huvudsak i investeringsprojekt. Redovisningsmässigt belastas projekten av den tid, omräknad till lönekostnad, vilken läggs ner på projekten.

Detsamma gäller exploateringsprojekt. Plan- och exploatering, inom kommunledningskontoret, belastar cirka 70 procent av upparbetad tid på projekt. När plan- och exploateringsavdelningen tar fram planer för stadsbyggnadskontoret sker en interndebitering av kostnaderna.

Kommunledningskontoret säljer även tjänster till Djursholms AB avseende VD-posten, ekonomi- och administrativ förvaltning.

Ny affärsmodell 2020

En översyn av nuvarande modell för internprissättning har påbörjats. Uppdraget är att skapa en modell som är enhetlig och gemensam för debitering av kommunledningskontorets kostnader. Den ska vara transparent och härledbar. Kommunens förvaltningar och verksamheter ska uppleva att de bär en rättvis del av kommunens gemensamma kostnader. Modellen planeras bli implementerad 2020.

Löneöversyn och lönestrategiska satsningar 2019

Antaganden beträffande löneökningar i budgetarbetet grundar sig normalt på löneökningar föregående år, lönerörelsen innevarande år samt SKL:s prognos för timlöner. Lönepolitiken blir ett allt viktigare inslag i kommuners budgetarbete.

Kommunledningskontoret inrättade 2014 en lönestrategisk grupp bestående av representanter från ledningsgruppen. Gruppens målsättning är att genom löpande kartläggning av lönestrukturer och lönenivåer i kommunen, och med hänsyn till rekryteringsbehov, bättre kunna avgöra framtida lönenivåer och genom sin analys utgöra ett viktigt underlag inför kommunfullmäktiges beslut om budget. Lönestrategiska gruppens arbete är både kortsiktigt och långsiktigt, vilket innebär att en kontinuerlig bedömning görs av rekryteringsläge, lönenivåer hos olika yrkesgrupper, dels internt i kommunen, dels i förhållande till regionen. I gruppens uppdrag ligger även att utveckla kommunens förmåga som arbetsgivare att behålla och rekrytera personal.

I budget 2018 föreslog gruppen en generell höjning av nämndernas ramar med två procent istället för riktade satsningar. Samtidigt föreslogs att de

Joakim Nygren

riktade satsningar som gjorts på lärarlönerna genom lärarlyftet permanentas. Vad kommunledningskontoret erfar har flera kommuner redan permanentat satsningarna. För att Danderyd fortsatt ska kunna hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna då det gäller lärare och skolledare, bedömer kontoret att lönesatsningarna bör ligga kvar. Kommunen har de senaste åren gjort särskilda lönesatsningar inom vissa yrkesgrupper såsom lärarkollektivet, fritidspedagoger, socialsekreterare och biståndshandläggare samt svårrekryterade grupper inom de tekniska förvaltningarna. För åren 2014–2018 har riktade satsningar om 24,0 mnkr genomförts.

I årets planeringsförutsättningar inför 2019 med plan för 2020–2021, väljer kommunen att avvakta lönestrategiska gruppens förslag på eventuella satsningar. Dessa kan komma att bli riktade likväl som generella.

De fem senaste årens löneökningar inkl. löneglidning ligger över två procent, vilket är en konsekvens av de stora riktade satsningar som genomförts inom framförallt lärarkollektivet. Det innebär att det även i fortsättningen kan komma att krävas effektiviseringsåtgärder för att inrymma eventuell löneglidning.

Personalomkostnadspålägget

Personalomkostnadspålägget, 39,17 procent, följer SKL:s rekommendation för 2019.

Internränta

Internräntan följer den rekommendation som lämnats av SKL, vilken i sin tur baseras på förväntningar på den långa statsobligationsräntan. 2019 föreslås en internränta om 1,50 procent, vilket är innebär en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört 2018.

Internhyror

Kommunledningskontoret har tidigare föreslagit att samtliga hyror från och med 2018 bör följa index. Prognosen 2019 är en ökad KPI med 0,7 procent. Det bygger på utfallet av landets KPI 2017 samt förväntat utfall 2018. Respektive nämnd ska därför i planeringen av 2019 års budget räkna med en hyreshöjning som med nuvarande index ligger på 0,7 procent.

Ny hyresmodell

En översyn av nuvarande hyresmodell har påbörjats. Uppdraget är att skapa en modell som medför rättvis hyressättning, är konkurrensneutral, främjar ekonomi i balans och lokaleffektivitet samt inkluderar även nybyggnation. Modellen kommer successivt att implementeras och nuvarande hyresavtal fasas ut. Beroende på det slutliga förslaget kommer sannolikt övergångsregler att gälla och modellen kommer vara fullt införd först i slutet av budgetperioden 2019–2021.

Joakim Nygren

Förändring av lokalförsörjningsprocess och investeringsprocess

I takt med förväntad tillväxt i kommunen ökar behovet av nya lokaler för de kommunala verksamheterna. Detta kommer medföra stora investeringar för kommunen framgent. Under 2017 initierades ett arbete att vidareutveckla den kommunala lokalförsörjningsprocessen, och kopplat till den en översyn av investeringsprocessen i kommunen. Allt för att uppnå högsta möjliga effektivitet i genomförandet. Nya processer förväntas successivt implementeras från och med hösten 2018. Arbetet inkluderar också en kommunövergripande strategisk Lokalförsörjningsplan baserad på respektive nämnds framtida behov.

Produktionsutskottet – egenregin

Styrning av egenregin fr.o.m. 2018 sker genom ägardirektiv. Utgångspunkten är kommunfullmäktiges beslut den 13 juni 2016 § 57 om komplettering av modell för kundval. Beslutet omfattar vilka krav ägaren ska ställa på egenregin samt ett förtydligande av beställarrollen.

Enligt kommunledningskontoret återstår fortfarande kostnader som belastar egenregin som eventuellt inte kan betraktas som konkurrensneutrala, varför detta bör utredas vidare.

Ytterligare föreslår kommunledningskontoret att socialnämnden får i uppdrag att i budgetförslaget redovisa hur nämnden ska förankra och kommunicera förslag till ersättningsnivåer för peng och check till hemtjänst och vård- och omsorgsboenden, till såväl egenregin som till de privata utförarna.

Upphandling

En upphandling är ofta ett resurskrävande projekt utifrån verksamhetens perspektiv, men även för den centrala upphandlingsenheten. Upphandlingsenheten har ansvar för att kvalitetssäkra kommunens upphandlingsprocesser. Det är av stor vikt att upphandlingsenheten kommer in tidigt i processen, det vill säga redan i behovsstadiet. I den av fullmäktige beslutade ansvars- och rollfördelningen framgår att ”I verksamhetsplanen skall framgå vilka upphandlingar som planeras för verksamhetsåret”. Nämnderna ska i förslag till budget för 2019 och plan 2020–2021 ange vilka större upphandlingar som planeras eller är tänkbara under perioden.

En ny lag om offentlig upphandling (LOU) infördes 2017, vilket innebär vissa förändringar i förhållande till den gamla. Ett par ändringar som får tydlig påverkan i de kommande avtalen är exempelvis att kommunen ska förkasta låga anbud om leverantören inte kan förklara det låga priset eller kostnaden. Vidare får kommunen nu fritt definiera hur många delar av ett kontrakt som en leverantör får buda på. Utvärderingstermerna har ändrats till ”bästa förhållandet mellan pris och kvalitet”, ”kostnad” samt ”pris”. Lagen ger också möjlighet att reservera kontrakt för företag med ett primärt intresse för social och yrkesmässig integration samt skyddade verkstäder.

Joakim Nygren

Ännu en lag infördes 2017 som är helt ny och avser kommunens behov av att tilldela kontrakt inom koncessioner (LUK). Sådana kontrakt kan vara sotningstjänster, skolfotografering, drift av ridskola eller café där efterfrågan och utbud lämnas helt eller delvis mellan marknaden och leverantören. Lagen är relativt lik LOU men mindre detaljerad och mer flexibel. Rutiner för direktupphandling används för koncessioner som understiger 2,5 mnkr. Fel i upphandlingen kan överprövas på samma sätt som upphandling inom LOU.

Befolkningsutveckling

Kommunens befolkning beräknas öka under kommande år och kommer enligt senaste befolkningsprognosen att uppgå till 33 199 personer år 2019.

Prognosen bygger på ett antagande om totalt 923 nya bostäder i kommunen under prognosperioden 2019–2021. Antalet bostäder i flerbostadshus beräknas bli många gånger större än antalet nya småhus. Styckebyggen är fördelade på de områden där småhus är planerade enligt prognosen. Utöver ovanstående beräknas ett antal bostäder i vård- och omsorgsboende för äldre att tillkomma under kommande budgetperiod.

I det befintliga bostadsbeståndet antas en förtätning om 0,12 procent.

Skatteintäkter, utjämning och statsbidrag

Skatteintäkterna inklusive utjämning och statsbidrag förväntas sammantaget med 2018 års skatteuttag öka med 2,6 procent 2019, 3,9 procent 2020 och 5,1 procent 2021. Det stegvis ökande skatteunderlaget beror i sin helhet på kommunens byggnadsplaner. För kommunen har skatteprognoserna mellan augusti 2017 och februari 2018 inneburit att skatteintäkterna sjunkit med 12,2 mnkr 2018, 7,1 mnkr 2019. År 2020–2021 är prognosen i stort sett som tidigare, en minskning med 20 mnkr år 2020 och 2021

Övergång till ny styrmodell

Under 2017 påbörjades arbetet med att ta fram en ny styrmodell för Danderyds kommun. Hösten 2017 beslutade kommunfullmäktige om en vision och underliggande strategier. I mars 2018 beslutade kommunfullmäktige om fem övergripande strategiområden som förenar de tidigare åtta övergripande målen med antagna strategier. Från och med verksamhetsåret 2019 ersätter de övergripande strategiområdena kommunens åtta övergripande mål.

Nämnderna föreslås arbeta fram mål med utgångspunkt från den nya visionen och strategiområdena under våren 2019. Dessa kan då ligga till grund för budget 2020.

Nämnderna kommer därmed under en övergångsperiod att fortsätta med nuvarande inriktningsmål. Dessa kommer dock att sorteras under respektive strategiområde redan till verksamhetsåret 2019.

Joakim Nygren

Nuvarande målmodell

Följande instruktion gäller för nämnderna för att kunna arbeta med mål under 2018 inför verksamhetsåret 2019:

Övergripande strategiområden:

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

2. Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

3. Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

4. Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.

5. Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter

Datum
2018-05-08

Diarienummer
KS 2018/0017

Joakim Nygren

arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Nämndernas inriktningsmål och förväntat resultat

Nämnderna har uppdraget att utifrån de övergripande strategiområdena formulera och till kommunfullmäktige föreslå ett begränsat antal inriktningsmål för sina olika verksamhetsområden. Målen ska ange hur respektive verksamhet arbetar för att förverkliga de övergripande strategiområdena. Inriktningsmålen fastställs av fullmäktige.

Nämnderna ska vidare ta fram förväntade resultat för budgetperioden som konkretiserar vad nämnden förväntas uppnå inom ramen för inriktningsmålet under 2019. Det förväntade resultatet beskriver det som nämnderna har för avsikt att uppnå (målbild/målvärde/effekt) med respektive mål under året.

Av nämndernas budgetförslag ska framgå vilka förväntade resultat och nyckeltal som är kopplade till respektive inriktningsmål. I budgetförslaget ska nämnderna bedöma och kommentera måluppfyllelsen för inriktningsmålen avseende förväntat resultat för 2019 och nyckeltalens målvärden för perioden 2019–2020. Av budgetförslaget ska även framgå vilka åtgärder som planeras för att förbättra måluppfyllelsen.

Respektive nämnd ansvarar för att budgeterade målnivåer bedöms vara möjliga att nå med de resurser som nämnden har till sitt förfogande. Socialnämnden och utbildningsnämnden ska i budgetförslaget redovisa på vilket sätt målnivåerna kommuniceras till berörda utförare, såväl privata som den kommunala egenregin.

Mål och medel

Planeringsmodellen innebär att kommunstyrelsen fastställer en ram för respektive nämnds nettokostnader som en utgångspunkt för budgetprocessen. Ramutrymmet begränsas av finansiella restriktioner i form av exempelvis beslutade mål för kommunens ekonomi och skattesats. Nämnderna ska utifrån den aktuella ramen utarbeta en budget som innebär förslag till förändringar och prioriteringar för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden. Vid konflikt mellan medel och mål ska nämnden i första hand söka prioritera inom anvisad ram.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har i budgetdirektiven och senare i budgetbeslutet möjlighet att lämna konkreta utrednings- eller utvecklingsuppdrag till nämnderna.

Datum
2018-05-08

Diarienummer
KS 2018/0017

Joakim Nygren

Åsa Heribertson
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Kommunstyrelsens ordförande

Direktiv för budgetarbetet

Driftbudgetramar och resultatplan

Kommunstyrelsen fastställer preliminära budgetramar i beslut om budgetdirektiv för nästkommande budget- och planperiod.

Kommunstyrelsen har kompletterat budgetprocessen med att ge samtliga kontor i uppdrag att göra en bedömning av hur ramarna överensstämmer med den utveckling verksamheterna står inför åren 2019–2021.

Preliminära ramar 2019 – Ordförandeförslag

Drift (mnkr)	Budget KF	Kontorens Förslag	Ordförandens förslag	Avvikelse mot budget KF
	2019 (nov 2017)			
Kommunstyrelsen	-124,9	-127,9	-128,9	-4,0
- Produktionsutskottet	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-1,1	-1,1	-1,1	0,0
Revision	-1,3	-1,3	-1,3	0,0
Överförmyndarnämnden	-4,0	-4,0	-4,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-9,2	-9,3	-9,3	-0,1
Byggnadsnämnden	-11,3	-14,1	-14,2	-2,9
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0
Tekniska nämnden	-103,4	-103,4	-102,4	1,0
Fastighetsnämnden	0,5	3,0	6,5	6,0
Kultur- och fritidsnämnden	-94,9	-94,9	-95,9	-0,9
Utbildningsnämnden	-883,1	-888,4	-888,9	-5,8
Socialnämnden	-628,9	-631,2	-631,2	-2,3
Summa	-1 861,6	-1 872,4	-1 870,7	-9,1
Avgår internränta	59,5	59,5	59,5	0,0
Nämndernas nettokostnader	-1 802,1	-1 812,9	-1 811,2	-9,1
<i>Uppräkning cirka 1,2 procent 2019</i>	<i>-18,4</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Pensioner, PO-differens m.m.	-44,3	-51,5	-51,5	-7,2
Semesterlöneskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster, exploatering	65,0	65,0	65,0	0,0
- Mörby centrum	0,0	0,0	0,0	0,0
Nya lokaler Mörby centrum	-3,3	-3,6	-3,6	-0,3
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	5,0	0,0	-5,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 798,1	-1 798,0	-1 801,3	-3,2
Skatteintäkter, utjämning & statsbidrag	1 812,8	1 805,7	1 805,7	-7,1
Extern medelsförvaltning	1,0	1,0	1,0	0,0
Finansnetto	-4,9	-5,4	-5,4	-0,5
Årets resultat	10,8	3,3	0,0	-10,8

Av tabellen ovan framgår följande kolumner.

Datum 2018-05-08 Diarienummer KS 2018/0017

Kommunstyrelsens ordförande

- Budget 2019 enligt beslut i kommunfullmäktige 2017-11-22 § 102
- Budget 2019 inklusive de förslag till förändringar som kontoren lämnat
- Ordförandes förslag till ram uppräknat med 1–2 procent

Förändring av utjämningsystemet

Regeringen föreslog 2014 förändringar i systemet för kommunal skatteutjämning. Förändringarna införs successivt under en fyraårsperiod med start 2016. För Danderyds kommun innebär förslaget att utjämningskatten kommer att öka med totalt cirka 30 mnkr när förändringarna fått fullt genomslag 2020. Beloppet motsvarar en höjning av kommunalskatten med cirka 25 öre. Skattesatsen för år 2019 föreslås trots detta vara oförändrad. Det kan i sammanhanget noteras att Danderyds kommun redan idag betalar cirka 550 mnkr netto i utjämningskatt, av en omslutning på cirka 2,3 mdkr.

Ramar 2020–2021

I planeringsförutsättningarna är fokus i första hand på år 2019, det vill säga första året i planperioden. En del av finansieringen utgörs av exploateringsintäkter. Dessa uppgår till 65 mnkr 2019. Långsiktigt ska kommunens exploateringsintäkter generera ett positivt resultat vilket ska användas för att stärka finansiering av investeringar alternativt amortering på nuvarande låneskuld.

De förändringar som föreslås per nämnd är enligt följande

Inför 2019 års planeringsförutsättningar har kommunledningskontoret erhållit förslag till ramförändringar från förvaltningarna enligt följande:

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret

Kommunledningskontoret föreslår en höjning av budgetramen med 3,0 mnkr till 127,9 mnkr vilket grundar sig på redan fattade beslut i reviderad budget 2018. Merparten av ökningen förklaras med att 1,0 mnkr avser högre hyreskostnader vilket beror på att slottet inte kan inhysa alla anställda av arbetsmiljöskäl samt 0,8 mnkr för ökade kostnader med GIS-plattformen.

Ordförandeförslag

Förslag till ram för kommunstyrelsen 2019 är enligt kontorets förslag.

Kommunstyrelsens ram har räknats upp med 1 procent eller 1,0 mnkr för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 128,9 mnkr.

Kommunstyrelsens ordförande

ValnämndenOrdförandeförslag

Budgetramen för valnämnden 2019 uppgår till 1,1 mnkr. Tidigare valår har dessa kostnader inte budgeterats under valnämnden, vilket medfört att de istället belastat kommunledningskontorets verksamheter.

RevisionenOrdförandeförslag

Budgetramen för revisionen räknas upp med 1 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 1,3 mnkr.

ÖverförmyndarnämndenOrdförandeförslag

Budgetramen för överförmyndarnämndens verksamhet 2019 räknas upp med 1 procent i kompensation för pris- och löneökningar. Ramen uppgår därmed till 4,0 mnkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden Kontorets förslag

Nämndens preliminära budgetram 2019, grundad på senaste budgetförslaget till kommunfullmäktige, är 9,2 mnkr. I analysunderlag för budget 2019 har förvaltningen beräknat behovet till 9,3 miljoner kronor.

Intäkterna beräknas till 3,0 mnkr, en sänkning med 0,1 mnkr vilket främst beror på att antalet värmepumpsansökningar har en nedåtgående trend.

Genomförda investeringar, investeringsbudget 2018 och föreslagen investeringsbudget 2019 ligger som grund för framräknad kostnad för räntor och avskrivningar 2019. Större delen av kostnaden för investeringar och nya satsningar mot digitalisering kommer först 2020.

Nuvarande hyra för kontorslokaler är 0,1 mnkr högre än budget, budgeten har inte korrigerats på några år utan bara räknats upp med en procentsats. Förvaltningen vet inte hur hyresbilden kommer se ut framöver i nya lokaler.

Ordförandeförslag

Förslag till ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2019 är enligt kontorets förslag.

Budgetramen för miljö- och hälsoskyddsnämnden räknas upp med 1 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 9,3 mnkr.

Datum

2018-05-08

Diarienummer

KS 2018/0017

Kommunstyrelsens ordförande

ByggnadsnämndenKontorets förslag

Nämndens preliminära budgetram 2019, grundad på senaste budgetförslaget till kommunfullmäktige, är 11,3 mnkr. I analysunderlag för budget 2019 har förvaltningen beräknat behovet till 14,1 mnkr.

Bygglovintäkterna beräknas sjunka 2019. De beräknas uppgå till 4,0 miljoner kronor, resterande intäkter för kart- och mätuppdrag beräknas till 2,3 miljoner kronor. Totalt innebär det en sänkning med 1,2 mnkr jämfört 2018.

2019 behöver nämnden utökad ram för ökade IT-kostnader, som tex licenskostnader och konsultinsatser i samband med uppgradering av ärendehanteringssystem, i samband med digitalisering. Genomförda investeringar, investeringsbudget 2018 och föreslagen investeringsbudget 2019 ligger som grund för framräknad kostnad för räntor och avskrivningar 2019.

Nuvarande hyra för kontorslokaler är cirka 0,1 mnkr högre än budget, budgeten har inte korrigerats på några år utan bara räknats upp med en procentsats. Förvaltningen vet inte hur hyresbilden kommer se ut framöver i nya lokaler.

För revidering av kulturmiljöhandboken finns ingen summa äskad i tabellen. Den översiktliga studie som ska göras 2018 utgör underlag för uppskattning av kostnaden för revidering.

Ordförandeförslag

Förslag till ram för byggnadsnämnden 2019 är enligt kontorets förslag.

Budgetramen för byggnadsnämnden räknas upp med 1 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 14,2 mnkr.

Tekniska nämnden Kontorets förslag

Nämndens preliminära budgetram 2019, grundad på senaste budgetförslaget till kommunfullmäktige, är 94,9 mnkr. I analysunderlag för budget 2019 har förvaltningen beräknat behovet till 103,4 mnkr.

Tekniska nämndens driftbudget föreslås ökas gentemot 2018 på grund av:

- Ökade kapitalkostnader
- Stort upprustningsbehov av kommunens vägar
- Ökad upprustningstakt av kommunens belysningsanläggningar inkl. kabelbyten
- Behov av utredningar inom dagvatten och våtmarker

Kommunstyrelsens ordförande

Ordförandeförslag

Budgetramen för tekniska nämnden räknas upp med 1 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 102,4 mnkr, en höjning med 7,5 mnkr jämfört med reviderad budget 2018. I ordförandeförslaget har hänsyn tagits till att kommunledningskontoret sänker internräntan från 1,75 till 1,50 procent.

Fastighetsnämnden

Kontorets förslag

Driftbudget för fastighetsnämnden 2019 bedöms efter en enkel genomgång av tekniska kontoret till ett positivt resultat, 3,0 mnkr. Den föreslagna höjningen av nämndens ram härrör till höjningen kapitaltjänstkostnaderna. Detta tack vare investeringsprojekt som skjuts framåt i tiden.

Ordförandeförslag

Ordförandeförslaget till ram för fastighetsnämnden är något lägre än tekniska kontorets förslag, och innebär att fastighetsnämnden ska lämna ett positivt resultat som uppgår till 6,5 mnkr 2019. Det innebär en höjning av ramen med 7,7 mnkr jämfört med reviderad budget 2018 som uppgick till 14,2 mnkr. Uppräkningen ska kompensera för pris- och löneökningar samt en väntad ökning av kapitalkostnader 2019. I ordförandeförslaget har hänsyn tagits till att kommunledningskontoret sänker internräntan från 1,75 till 1,50 procent.

Kultur- och fritidsnämnden

Kontorets förslag

Kontorets förslag till ram för kultur- och fritidsnämnden 2019 är netto enligt kommunfullmäktigesförslag, 94,9 mnkr.

Bibliotek

Fortsatt främjande av tillgänglighet genom införande av MerÖppet i Djursholm. Jämfört budgetförslag 2019 innebär detta tillkommande investeringskostnader om 0,3 mnkr samt driftkostnader för system och kapital om 150 tkr årligen.

Nytt biblioteket i Mörby innebär ökade lokalkostnader samt beroende på eventuella krav och förväntningar på ökat öppethållande även ökad personalbemanning. Kostnad per tillkommande tjänst cirka 0,5 mnkr. Inflyttning beräknas under första kvartalet 2020. Förvaltningen förväntas budgetera för biblioteksspecifika inventarier. Budgetförslag 2019 utgår ifrån att kommande drift- och investeringskostnader ingår som en del av projektet för utvecklingen av Mörby centrum och att nämnden ersätts för tillkommande kostnader.

Kommunstyrelsens ordförande

Kulturstöd och kulturskolor

KF beslutade 2016 att Danderyd ska bli fristad för förföljda författare. Kultur- och fritidsnämnden har fått uppdrag att driva fristadsprogrammet och skapa förutsättningar att ta emot en författare. Frågan är komplex och resurskrävande att lösa på egen hand. Förvaltningen förhör sig om möjligheterna till ett regionalt samarbete och i väntan på att sådan möjlighet ges återlämnas 0,5 mnkr som ingår i driftbudget för plan 2019 och framåt.

För 2019 äskas tillkommande 0,3 mnkr för 50 procent utökning av tjänsten som kultursamordnare med uppdraget att utveckla arbetet med ungdomar, kulturskola, privata musikskolor, föreningslivet och närliggande kommuner.

Ordförandeförslag

Förslag till ram för kultur- och fritidsnämnden 2019 är enligt kontorets förslag.

Budgetramen räknas upp med 1 procent för att kompensera för pris- och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 95,9 mnkr.

Utbildningsnämnden

Kontorets förslag

Kommunfullmäktige fastställde nämndens budget för 2019 till 883,1 mnkr. Förvaltningen förslag till ytterligare resurser är 10,6 mnkr exklusive ny beräkning för volymer. De största förändringar är utökat uppdrag för förskoleklassen på 6,0 mnkr samt implementering av nytt skoladministrativt system för 0,7 mnkr.

Ordförandeförslag

Ordföranden tillstyrker förvaltningens begäran om ytterligare resurser förutom begärd av kompensation för löneglidningar vilket är på 3,5 mnkr. Kommunen vill avvakta lönestrategiska gruppens förslag på eventuella satsningar innan någon kompensation för löneglidningar beviljas.

Volymerna minskar med motsvarande 12,4 mnkr vilket beror på färre barn och ungdomar än i tidigare prognos.

Penguppräknigen räknas upp med 1,5 procent vilket motsvarar 12,6 mnkr. Pris- och löneökningar inom nämnd- och administration räknas upp med 1,0 procent vilket motsvarar 0,3 mnkr. Den totalt ramen för utbildningsnämnden ökar med 9,5 mnkr jämfört budget 2018 och uppgår därmed till 888,9 mnkr. Omvärldsanalyser visar att Danderyds ersättningsnivåer ligger förhållandevis högt i jämförelse för regionen.

Kommunstyrelsens ordförande

SocialnämndenKontorets förslag

Budgetram 2019 enligt kommunfullmäktiges beslut uppgår till 628,9 mnkr. Kontoret föreslår en höjning av budgetramen till med 2,3 mnkr till 631,2 mnkr.

Kontorets förslag innefattar tillkommande lokalkostnader för Båtmanstorpet 1,5 mnkr från och med 2019. Socialkontorets förslag innehåller även en ny tjänst. Behov finns för en tjänst som kvalitetsutvecklare motsvarande 0,8 mnkr.

Ordförandeförslag

Förslag till ram för socialnämnden 2019 är till del enligt kontorets förslag. Nämnden kompenseras med ytterligare 1,5 mnkr för tillkommande lokalhyror samt för utökning med ytterligare en tjänst som kvalitetsutvecklare, 0,8 mnkr.

Budgetramen har i kommunfullmäktiges beslut sedan tidigare räknats upp med 2 procent för att kompensera för pris (peng/check) och löneökningar. Ramen 2019 uppgår därmed till 631,2 mnkr, en ökning med 11,3 mnkr jämfört med reviderad budget 2018.

Ordförandeförslag för investeringar 2019

Förslag till total investeringsram 2019 uppgår till 360,7 mnkr. I reviderad budget för 2018 uppgår investeringarna till 407,9 mnkr inklusive ombudgeteringar från 2017. Nämndernas investeringsramar för 2019 är i detta skede att betrakta som preliminära.

Kommunstyrelsen föreslås besluta i enlighet med ordförandens förslag om preliminära investeringsramar.

Preliminära investeringsramar 2019

(mnkr)	Budget KF 2019	Preliminära investeringsramar PLF 2019
Kommunstyrelsen	-3,5	-3,5
Produktionsutskottet	0,0	-5,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-0,3	-0,3
Byggnadsnämnden	-0,9	-0,9
VA-verksamhet och Avfall	-12,7	-12,7
Tekniska nämnden	-103,8	-103,8
Fastighetsnämnden	-209,5	-209,5
Kultur- och fritidsnämnden	-23,6	-23,9

Datum 2018-05-08 Diarienummer KS 2018/0017

Kommunstyrelsens ordförande

Utbildningsnämnden	0,0	0,0
Socialnämnden	-1,2	-1,2
Summa	-355,4	-360,7

Uppdrag

Gemensamma uppdrag som gäller alla nämnder

Respektive nämnd ska i budgeten redovisa relevanta nyckeltal och kostnadsjämförelser med jämförbara kommuner.

Nämnderna ska i förslag till budget för 2019 med plan 2020–2021 ange vilka större upphandlingar som planeras eller är tänkbara under perioden.

Olle Reichenberg
kommunstyrelsens ordförande

Handlingar i ärendet:
Tjänsteutlåtande

Expedieras
Överförmyndarnämnden
Produktionsutskottet
Kultur- och fritidsnämnden
Utbildningsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Byggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Fastighetsnämnden
Socialnämnden